

II. TO SKOLETESTIMONIER

Meddelte af **Bjørn Kornerup.**

De latinske Testimonier, som Rektorerne ved de gamle latinske Skoler medgav deres Disciple ved deres Dimission til Universitetet for at bane Vejen for dem til de akademiske Studier, udgør i mere end een Henseende en ganske interessant Litteraturgren. Ofte indeholder de værdifulde historiske Efterretninger, som ikke kan fremskaffes ad anden Vej, og den latinske Dragt, hvori de fremtræder, afgiver uden Tvivl stilmæssigt set et brugbart Materiale til Belysning af den nyere Latinitets Udvikling. Fra dette Synspunkt vilde det være ønskeligt, om en klassisk Filolog vilde tage dem op til Behandling¹.

Hovedmængden af de latinske Testimonier maa nu betragtes som gaaet tabt. For enkelte Skolers eller Rektors Vedkommende findes der dog bevaret ret fuldstændige Samlinger i Koncept eller i Afskrift, og spredt rundt om i Arkiver og Haandskriftssamlinger støder man nu og da paa enkelte originale Testimonier. Et Par saadanne, der — saa vidt vides — er de eneste, der i Original er bevaret fra Frederiksborg Skole i Tiden før 1720, skal nedenfor meddeles. Det ene, der er udstedt 1660 for en vis *Jens Mikkelsen*, hvis senere Skæbne ikke med Vished kendes², har

¹) Jvfr. V. Boëtius i Program for Randers Statsskole 1914 S. 5—6.

²) Han blev immatrikuleret ved Universitetet 4. Maj 1660 under Navnet »Janus Michaëlis Morsinus« (Kjøbenhavns Universitets Matrikel, udg. af S. Birket Smith, I, 280), saaledes mærkeligt nok 12 Dage før Testimoniets Udstedelse. Han er maaske identisk med den Morsingbo ved Navn Jens Mikkelsen Tæbring, der fra 1663 til sin Død 1698 var Sognepræst i Ljørslev og Ørding i Mors Sønder Herred.

især Interesse som Stilprøve, idet Udstederen, Rektor *Albert Bartholin* († 1663), havde et godt Navn som latinsk Pennefører¹; det andet, der er udstedt 1719 af Rektor *Torkil Rasmussen Grænovius* († 1729)², har tillige Betydning ved de Oplysninger, det giver om den, for hvem det er udfærdiget, *Christian Langemach Leth*, der døde 1764 som Professor i praktisk Teologi og Sognepræst ved Trinitatis Kirke, i al Stilhed en af Pietismens bærende Kræfter i København.

1.

1660 16. Maj. Rektor Albert Bartholins Testimonium
for Jens Mikkelsen.

Dispar est fatum eorum, qui obsequuntur literis, suamque studiis recte occupant ætatem: Viri plurimum Reverendi, Amplissimi, Excellentissimi, Magnifice Rector, spectabilis Domine Decane, Professores Celeberrimi, Academiae Proceres. Aliorum res ita sunt contractæ, ut non habeant, quibus rudimenta ac tyrocinia sua tolerant: aliis contra tam bene convenit cum fortuna, ut etiam ipsis sit oneri. Concussa ita est patria superiori bello, ut non scholarum tantum stipendia jacent afflicta, sed sacra fere omnia prophanaque funesta involuta sunt ruina. Et nostræ Musæ quiddam deliquio simile hac tempestate sunt passæ, si non penitus emortuæ. Quibus malis ne diutius colluctaretur, Ianus Michaelius, alio vertit sua vota, ad Academicam auram adspirans, ut absoluto hoc studiorum curriculo, tandem redeat in patriam, quod ipsi siet faustum atque fortunatum, voveo. Quam diu apud nos egit, id serio dedit operam, ut quantum annis progredieretur, tantundem quoque eruditione proficeret et virtute. Ita voti punctum obtinuit maturus aleam cum cæteris discipulorum experiri,

¹) Bjørn Kornerup, Frederiksborg Statsskoles Historie 1630—1830, S. 42 ff., 49 ff.

²) Smstds. S. 114 ff.

qui civitate vestra donari amant. Favete Viri Maximi, præsentis conatibus et fortunam illius pro copia vestra juvate prompte, cujus vos nunquam poenitebit.

Valete et Vivite.

¹Dabam Fridericiburgi e Musæo meo

Anno 1660 16 Maij.

Albertus Bartholinus

Scholæ Regiæ Rector

manu propria¹. (L. S.)

(Landsarkivet i Viborg, Viborg Bispearkiv, Pakke 112).

2.

1719 27. Juni. Rektor Torkil Rasmussen Grænovius'

Testimonium for Christian Langemach Leth.

Magnifico ac Spectabili

Nobilissimo, plurimum Venerabili atqve Amplissimo

Senatui Academico

Salutem et officia præsentissima.

Qvicqvid fictitârunt olim Græci acceptum esse referendum tergeminis Charitum sororibus, divinis earum dotibus ita beari posse hominem, ita instrui atqve exornari, ut optimo cuique oppido placeret, oculosqve singulorum simul et animos in se converteret, nullâ non virtute ac dexteritate in rebus agendis progressurus; id omne ex simili Gratiarum triga arcessivit lectissimus ille optimæqve spei adolescens annorum mox octodecim Christianus Langemach Leth Georgii filius, scilicet ex Pietate, Modestia, Diligentia; qvarum ubera tam penitus suxit ingenuus, constantiqve pectoris aviditate decoxit, ut, luculentis indies captis incrementis, lætissimè et ad voluptatem usqve adoleverit ac firmatus fuerit. Ab una dilectissimarum Sororum habet, qvod et ipsum se devotum Supremi Numinis cultorem præbuerit, et alios piissimo exemplo haud neqvicqvam

^{1—1}) Kun Underskriften er egenhændig.

invitaverit; ab altera didicit, amorem sui et affectum bonorum omnium planè conciliare, suóqve splendore aliorum lucem qvasi obscurare; ab ultima impetravit, in singulis officiorum partibus tantum posse præstare, qvantum ab ipso aut postulare licuerit, aut expiscari libuerit: in omnibus integerrimè fovendis tantum profecit, ut, licèt agmen nostrorum claudat, ducere tamen meruisset: qva-propter, Spectabiles meritorum Censores, non potest de illo desperare brabéo, qvod laudabili adeò curriculo absolutò jamjam attingit. Valete optimè, Nobilissimi Reipublicæ literariæ Antistites, et favete porrò Musis nostris et conatibus mihique

Amplitudinis, Nominisqve et famæ Vestræ
cultor obseqvntissimus¹

Torchill. Eras. Grænovius

Rect. Regiæ [Scholæ] Frideric.

Scrps. die V Calend. Qvintil.

MDCCXIX¹

(Det kgl. Bibliotek, Schønningske Papirer, Fol., Nr. 2).

^{1—1}) Kun Underskriften er egenhændig. — I en gammel Afskrift (Ny kgl. Saml., 4°, 2998, S. 347) er Nominativsformerne »cultor» etc., som synes at skyldes en Incurie, korrekt rettet til Dativsformer.